

L. Springerstraat

In het raadsvoorstel nr. 222 d.d. 20 november 1998 betrf. Straatnaamgeving Plandeel K te Velserbroek (gedaan raadsvergadering d.d. 26-11-1998) wordt door de straatnamencommissie voorgesteld om het thema landschapsarchitecten te verbinden aan de straatnaamgeving van plandeel K en het later te ontwikkelen plandeel H in Velserbroek. Hierbij wordt o.a. de L. Springerstraat voorgesteld, genoemd naar Leonard Springer. *Leonard A. Springer (1855-1940) was een van de grootste tuinarchitecten uit de Nederlandse landschappelijke parkstijl en heeft voornamelijk het werk van de architectenfamilie Zocher voortgezet. Enkele bekende voorbeelden van zijn ontwerpen zijn het Oosterpark in Amsterdam, het Wilhelminapark in Breda en bekende begraafplaatsen in Wageningen en Hilversum.*

Leonard Anthony Springer werd in 1855 in Amsterdam geboren als zoon van de kunstschilder Cornelis Springer. Hij volgde vanaf 1871 een cursus aan de tuinbouwschool Linnaeus. Door het winnen van internationale prijsvragen, kreeg Springer al vroeg landelijke bekendheid. Na een mislukt docentschap in Wageningen, werd hij in 1900 in Haarlem adviseur van de plantsoenen. Daarnaast bleef hij zelfstandig tuinarchitect te Haarlem. Na 1900 begonnen de opdrachten binnen te stromen, zowel van particulieren als van gemeenten in Nederland. Vooral Kennemerland was zijn werkterrein. Springer werkte het liefst in gemengde stijl, maar in kleine tuinen paste hij vaak een moderne regelmatige tuinstijl toe. Na 1920, toen hij 65 jaar was geworden, heeft hij zich ingezet voor vakverenigingen. Zo was hij mede oprichter van de Bond van Nederlandse Tuinarchitecten en van de Nederlandse Dendrologische Vereniging. (dendrologie = leer van de houtgewassen/ boomkunde.) Springer is behalve door zijn ontwerpen voor parken en tuinen, ook bekend geworden door zijn kritieken in kranten en tijdschriften. Springer heeft als eerste de geschiedenis van de Nederlands tuinarchitectuur belicht. Zijn "Bibliografisch overzicht van geschriften, boek- en plaatwerken op het gebied der tuinkunst (1936)", wordt nog steeds gebruikt.

Bron: "De tuinengids van Nederland - bezoekersgids en vademecum voor tuinen en tuinarchitectuur in Nederland". Carla S. Oldenburger - Ebbes.

Ook in Velsen, op het landgoed Duin en Kruidberg in Santpoort was Leonard Springer actief:

In 1895 koopt Jacob Theodoor Cremer het herenhuis Duin en Berg en de hoeve Kruidberg, tevens wijzigt hij de naam in Duin en Kruidberg. Het bestaande herenhuis laat hij afbreken en door de architecten M.A. en J. van Nieukerken een nieuw ontwerpen. Dit herenhuis Duin en Kruidberg komt in 1909 gereed. De tuinaanleg wordt uitgevoerd naar ontwerp van architect Leonard A. Springer. De landschapsvijver wordt verbreed en het herenhuis sluit met zijn terras aan op deze vijver. Er omheen komen lanen en tussen de vijver en de hoogopgaande duinrand wordt een rosarium en een croquetveld aangelegd. Ten zuiden hiervan komt een bloemen- of rozenperk. En dit alles weer omzoomd door groenaanplant. Op de plaats van het voormalige croquetveld is nog steeds een verharde speelbaan aanwezig. Het rosarium en het bloemen- of rozenperk zijn verdwenen, maar de plaats ervan wordt nog gekenmerkt door de contouren van de aanwezige

begroeiing. Op het terras voor het huis wordt ook een bloementuin aangelegd. Ze is thans veranderd in een geometrische tuin, Helaas is hiermee het oorspronkelijke ontwerp van Springer verdwenen. Rond de vijver is de aanleg naar ontwerp van Springer goed bewaard gebleven. Vanaf het terras en vanuit de serre heeft men nog steeds een prachtig uitzicht.

Bron: "Duin en Kruidberg. Honderd jaar buitenplaats of Het duingebied van de familie Cremer", G.Hartendorf e.a., Haarlem, 1998.

Leonard Springer expositie in Teylers museum

Van 16 november 2002 t/m 9 februari 2003 werd in Teylers museum de Expositie : De tuinen van Leonard Springer gehouden. De tuinen en parken die de Nederlandse tuinarchitect Leonard Springer (1855-1940) tussen 1880 en 1930 ontwerpt zijn een lust voor het oog. Hoge bomen vormen het decor, kromme paden slingeren zich door het gebied en bloemperken, aangelegd in mozaïekpatroon, vormen een fleurig detail. De emotie die men ervaart bij het kijken naar een schilderij van een landschap, wil Springer oproepen met zijn tuinen. Hij is tot op heden één van de belangrijkste Nederlandse tuinarchitecten. Aan de hand van ontwerpen, foto's, bloem-mozaïeken, tuinornamenten en delen uit Springers herbarium, werd een beeld getoond van deze bevlogen man. Leonard Springer heeft het grootst aantal uitgevoerde, nog bestaande ontwerpen in Nederland nagelaten. Het gaat daarbij zowel om openbare wandelparken en begraafplaatsen, als landgoederen, villatuinen, school- en heemtuinen. Enkele belangrijke voorbeelden zijn het Oosterpark in Amsterdam, het Groninger stadspark, het landgoed Duin en Kruidberg in Santpoort, de Centrale Schooltuin in Haarlem en het villapark Duin en Daal in Bloemendaal. De expositie werd gehouden naar aanleiding van de nalatenschap van de twee dochters van Springer die enkele jaren geleden in bezit van Teylers Museum is gekomen en de uitgave van Springers monografie:

"Leonard Anthony Springer 1855-1940. Tuinarchitect, dendroloog, verzamelaar", C. Moes, Rotterdam, 2002.

Bij het overlijden van Springer in 1940 werd in het In Memoriam dat in het jaarboek van de Vereniging Haerlem verscheen het volgende geschreven: *"Wie een schoonen, gaven indruk wenscht te ontvangen van het scheppingsgenie van Springer, zich uitend in het handhaven van de grote lijnen naast de verzorging van de details, ga rond in het villapark Duin en Daal bij Bloemendaal"*

Bron: Villaparken in Nederland - Een onderzoek aan de hand van het villapark Duin en Daal te Bloemendaal 1897 - 1940 door Jannes de Haan. ISBN 90 - 6097 - 209 - 0

Met dank aan de Werkgroep Straatnamen Onderzoek van de Historische Kring Velsen. Contactpersoon Erik Baalbergen, e-mail: velisena@quicknet.nl, website www.hier.is/velisena

Bronnen:

Opgesteld Wim Sellen 15-Oct-2005; aanvullingen, eerste correcties Erik Baalbergen 30-Oct-2005